

Для стратегічних планів, спрямованих на вирішення питань створення потенційно привабливого рекреаційного продукту на певній території, необхідно здійснити комплексний аналіз асортименту більшості важливих рекреаційних об'єктів (від мотивів створення до кінцевих результатів). У зв'язку з цим одне із вагомих місць посідає питання вивчення наявних та потенційно привабливих природних ресурсів. Природні ресурси в сукупності з природними умовами – це весь навколишній матеріальний світ, взятий по відношенню до людського суспільства; компоненти природи, які можуть бути використані в господарстві тепер або в майбутньому.

У Наказі №330 Міністерства охорони навколишнього природного середовища України «Про затвердження Положення про рекреаційну діяльність у межах території та об'єктів природно-заповідного фонду України» затверджено, що організація рекреаційної діяльності на території та об'єктах ПЗФ – це такий вид рекреаційної діяльності, умови організації якої у межах території та об'єктів ПЗФ визначено і яка організовується відповідно до функціонального зонування та проектів організації території НПП і регіональних ландшафтних парків, охорони, відтворення та рекреаційного використання їхніх природних комплексів і об'єктів, проектів організації території біосферних заповідників та охорони їх природних комплексів, а також проектів утримання та реконструкції парків-пам'яток садово-паркового мистецтва, проектів організації території парків-пам'яток садово-паркового мистецтва, проектів організації території зоопарків, дендропарків тощо. До основних у межах території та об'єктів ПЗФ України належать, зокрема, такі види рекреаційної діяльності, як: відпочинок; екскурсійна діяльність; туристична діяльність; оздоровлення; любительське і спортивне рибальство; любительське і спортивне полювання.

Виділяють деякі види ресурсів, які можуть бути потенційно цікавими та привабливими для мотивації щодо створення певного туристичного продукту для надання рекреаційних послуг [2, 9, 10], зокрема і на території парків-пам'яток садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення. Серед них – відновлені, етнічні, земельні, культурно-історичні, природно-рекреаційні. Згідно припущенням науковців, які досліджують сферу рекреації, гостинності, туризму, для кожного регіону мають бути характерними відповідні види діяльності, зумовлені природними, соціальними, економічними та іншими умовами, хоча допускать, що для розвитку в конкретному регіоні регіонального туризму має бути дотримано умови однотипності розвитку туризму з досягненням однакового рівня туристичного освоєння.

У цій статті як приклад мотивації для збалансованого розвитку та використання природно-заповідного фонду на певній території населеного пункту, розглянемо парк садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення в с. Козацьке Звенигородського району Черкаської області. У 1960 р. постановою Ради Міністрів УРСР в с. Козацьке Звенигородського району Черкаської області створений Козацький парк, що належить до пам'яток архітектури та садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення і перебуває на

балансі Козацького СІПУ №37 [9-15]. За свідченнями науковців в Україні ніхто системно не займався історією цього парку [16].

Згідно Закону «Про природно-заповідний фонд України» парк-пам'ятки садово-паркового мистецтва – це оголошені найбільш визначні та цінні зразки паркового будівництва з метою охорони їх і використання в естетичних, виховних, наукових, природоохоронних та оздоровчих цілях, оголошення яких провадиться з вилученням у встановленому порядку або без вилучення земельних ділянок, водних та інших природних об'єктів у їх власників або користувачів. Також відомо, що природні території, які мають історичну цінність і належать до ландшафтних об'єктів, а також інші визначні місця, топографічно визначені зони або ландшафти, природні, природно-антропогенні витвори, що донесли до нашого часу цінність з антропологічного, археологічного, естетичного, етнографічного, історичного, мистецького, наукового чи художнього погляду, можуть стати привабливими для туристів, екскурсантів, відвідувачів, інших рекреантів.

Мотиваційним чинником для раціонального природокористування та розвитку бізнесу можуть стати, наприклад, такі види людської діяльності, які викликають інтерес туристів незалежно від навколишньої ситуації, куди входять зокрема сама людина, її звичай та традиції, старовинні види людської діяльності, які з часом можуть зникнути (антропоген за Дефером). Серед них – народні промисли, національні народні свята, фольклор, національні костюми і національна музика. Сюди ж відносяться і сучасна людська діяльність, яка є наслідком соціально-економічного розвитку (промислові та сільськогосподарські підприємства, навчальні заклади, соціально-побутові об'єкти тощо). Важливе значення для раціонального та збалансованого ведення господарської діяльності на будь-якій території, зокрема населеного пункту, має стати розробка відповідної схеми планування території, яка представляє собою, наприклад, містобудівну документацію, що визначає принципи вирішення планування, забудови та іншого використання відповідних територій адміністративно-територіальних одиниць, їх окремих частин [17, 18]. Згідно Закону України «Про планування і забудову територій» об'єктами планування може бути як уся територія України, так і території адміністративно-територіальних одиниць або їх частини чи окремі земельні ділянки. Як відомо, до об'єктів архітектури та містобудування належать історичні центри, вулиці, квартали, площі, архітектурні ансамблі, залишки давнього планування та забудови, окремі архітектурні споруди, а також пов'язані з ними твори монументального, декоративного та образотворчого мистецтва [6, С. 19]. Закон України «Про планування і забудову територій» встановлює правові та організаційні основи планування, забудови та іншого використання територій і спрямований на забезпечення збалансованого розвитку населених пунктів з урахуванням громадських і приватних інтересів.

Це стосується й м. Звенигородка та Звенигородського району Черкаської області. Сучасні наукові дослідження обґрунтовано доводять необхідність юри-